יום ד', י"ב בתשרי תשס"ז (04 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בין כיפורים לסוכות...

דרשה המובאת בספר הזוהר, מציינת את חשיבותו של **חג הפורים**. ע"פ הדרשה את שמו של **יום הכיפורים** ניתן לקרוא כך: "**כ-פורים**", כלומר "כמו פורים". דהיינו, מבחינה מסוימת, פורים גדול במדרגתו אף מיום הכיפורים שהוא היום המקודש ביותר בשנה! ואמרו חז"ל: כל המועדות בטלים לעתיד לבוא, חוץ מפורים שאינו בטל, שנאמר: "**וזכרם לא יסוף מזרעם**".

אולי נוכל להבין היבט אחד על הקשר בין פורים לכיפורים, ומתוך כך בין כיפורים לסוכות ע"י העיון הבא:

=...בכל שנה אנו עוברים מייד מצום תענית אסתר היישר אל 'הקפצונים'. אבל באמת, על מה אנו צמים ביום הזה! את זה כל ילד יודע, כי ביום הזה צמה אסתר המלכה לפני שנכנסה אל המלך אחשורוש.

מתי הייתה הגזירה? "**וַיִּקָּרְאוּ סוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחוֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל אֲשֶׁר צִוָּה הָמָן... לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחוֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז**" [אסתר פרק ג'], ואז מגיע מרדכי לאסתר ומספר לה ומשכנע אותה להתערב. אסתר מסכימה, אך דורשת: "**לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל תֹּאכְלוּ וְאַל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם אֲנִי וְנַעֲרוֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי**" אז באמת איך צמו באותה שנה?

על זה נותן המדרש תשובה נפלאה [אסתר רבה פרשה ח]: "אמרה לו לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים. **אלו הן י"ג וי"ד וט"ו בניסן**. שלח לה [מרדכי לאסתר תשובה, אמר:] והרי בהם **יום ראשון של פסח** [היום האחרון של הצום, הוא יום טוב ראשון של פסח]? אמרה לו, זקן שבישראל: למה הוא פסח [אם תתקיים גזירת המן אין משמעות לפסח], מיד שמע מרדכי והודה לדבריה"

הבנתי שאת הצום - העבירו לתאריך אחר, כי אנו לא נבטל כל שנה את פסח, אבל האם לא מצאו תאריך מתאים יותר?

יש סיבה נוספת לתענית ביום הזה [היום שבו אנחנו כן צמים לדורות, י"ג באדר, שהוא יום לפני חג הפורים] [קיצור שולחן ערוך סימן קמ"א]: "בימי מרדכי ואסתר נקהלו היהודים בשלשה עשר לחדש אדר לעמוד על נפשם ולהנקם מאויביהם, והיו צריכין לבקש רחמים מאת ה' יתברך שמו שיעזרם, ומצינו שכאשר היו ישראל במלחמה, **התענו שיעזרם ה'**, וגם משה רבינו עליו השלום ביום שנלחם עם עמלק התענה, ואם כן מסתמא גם אז בימי מרדכי ואסתר **התענו ביום י"ג אדר**, ולכן קבלו עליהם כל ישראל יום זה לתענית צבור ונקרא **'תענית אסתר'**, כדי לזכור שהבורא יתברך שמו רואה ושומע תפלת כל איש בעת צרתו, כאשר יתענה וישוב אל ה' בכל לבבו כמו שעשה לאבותינו בימים ההם".

זה הסבר מעניין מאוד, ועדין אני שואל מדוע לא יכלו להעביר את היום הזה לתאריך אחר, ולא להצמיד אותו לשמחת הפורים? [בע"ה, התשובה בהשלמת הדברים בדף של מחר]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל